

וכיון שהם קדושים קדושת דמים, ודמיה עתידין להיקרב, הילכך: **עושיין תמורה**, כמבואר במסכת תמורה [כא] שקרבן העומד לרעייה, עושה תמורה.

ומועלין בה, מפני שהיא קדושה קדושת דמים⁽³⁴²⁾.

גמרא:

הגמרא מבררת: **מאי שנא רישא, דלא קא מיפלג, ומאי שנא סיפא דקא מיפלג**⁽³⁴³⁾, כלומר, למה שנתה אותם המשנה בשתי בבות, שלש הראשונות ואחר כך שתי האחרות, ולמה לא נשנו חמשתן ביחד⁽³⁴⁴⁾?

אם כיפרו הבעלים⁽³³⁹⁾ לאחר שנמצאה הראשונה, **תמות**. הואיל ודחיה בידים. וכן ולד חטאת ותמורת חטאת וחטאת שמתו בעליה, כולן ימותו.

וכל אחת מחמש החטאות **אינה עושה תמורה**, ולא נהנין מדרבנן, ולא מועלין, מדאורייתא אין בהם דין מעילה, כמבואר.

יא-א ובלו שתי האחרונות, **אם עד שלא כיפרו הבעלים**, כלומר, לא רצו להתכפר באחרת, ונמצאה הראשונה, ואינו יכול להקריבה, מפני שעברה שנתה או מפני שהיא בעלת מום, והואיל ולא דחאה בידים ולא הקריב אחרת תחתיה, **תרעה עד שתסתאב**, שיפול בו מום **ותמכר** [ובנמצאת בעלת מום, תמכר מיד⁽³⁴⁰⁾] **ויביא**⁽³⁴¹⁾ **בדמיה בהמה אחרת** לחטאתו.

ממנה דין מיתה, כנ"ל.

339. גירסת רש"י ראה בהערה הקודמת.

340. כן כתבו רש"י ותוס' ועוד ראשונים.

והתוס' מפרשים עוד, שיתכן שנמצאת עם מום **עובר**, ומיד נדחית מהקרבן מזבח, ותרעה עד שיפול בו מום קבוע.

וכבר העיר החק נתן שבגמרא תמורה [שם] דנה הגמרא במום עובר, עיין שם בפירוש"י ותוס'.

341. גירסת השיטה מקובצת.

342. כן כתבו המיוחס לרש"י ורבינו גרשום. וכתב האחיעזר [חלק שני סימן מו] שבודאי אין כוונתם לומר שיש עליה רק קדושת דמים, וכידוע, יש הרבה חילוקי דינים בין מעילה בקדושת הגוף לבין קדושת דמים, כמבואר

בפרקים הבאים, כגון לגבי דין מועל אחר מועל [מבואר לקמן] ולגבי דבר שאין בו שוה פרוטה [מבואר בהערה 5],

אלא, כתב האחיעזר, שמפני שיש להקדש צורך בה לדמיה, לא פקעה ממנה קדושתה קדושת הגוף.

וראיתו היא, הלא עתה אין לה שווי ממון עד שתסתאב, אלא שהיא דבר הגורם לממון, והרי קיימא לן [פסחים כט] שדבר הגורם לממון אינו כממון, ואם תמצי לומר שקדושתה היא קדושת דמים, למה מועלין בה עד שיפול בו מום? ועיין שם שמאריך.

343. גירסת השיטה מקובצת. ובגמרא תמורה: **מאי טעמא לא תני להו גבי הדדי, אלא פליג להו?**

344. כן פירש רש"י במסכת תמורה וכן פירשו התוס'. ועיין חק נתן.